

Satır Arası

Esin Gedik

esin.gedik@gmail.com

"Nükleer santral istiyorum ama yaşadığım şehre yapılmasını"

Kısa bir süre önce **Kadir Has Üniversite-**si'nde düzenlenen bir toplantıya katıldım. Akademisyenler, "Türkiye Toplumunun Enerji Tercihleri" başlıklı bir araştırmanın sonuçlarını paylaştı. Eski cumhurbaşkanları Süleyman Demirel, Ahmet Necdet Sezer ve Abdullah Gül'ün enerji danışmanlığını yapan Prof.Dr. Volkan Ş. Ediger'in başkanlığındaki bir akademisyen grubu tarafından hazırlanan bu raporun çıktılarını görünce enerji konusunda bilgi fakiri olduğumuz bir kez daha ortaya çıkıyor. Aslında ankete katılanlar, yenilenebilir enerjiye verdiği destekle trendleri takip ettiğini gösteriyor ancak beklentileri, yaşananlar ve tepkileri arasında uyumsuzluk var. Bir örnek vereyim: Yaşadığı kente nükleer santral ve kömür santrali yapılmasını istemeyenlerin oranı epeyce yüksek.

17 ilde yapılan araştırmada "Yaşadığınız kente nükleer santral yapılmasını ister misiniz" sorusuna verilen yanıtlarda Konya, Bursa, Tekirdağ ve Gaziantep'iler dışında "hayır" diyenlerin oranı çok yüksek. İnsanlar yaşadığı kente nükleer santral yapılmasını kesin bir tavırla reddediyor.

"Ne yaptıklarını bilmiyorum ama..."

Ancak nükleer santrale verilen tepki, partilere göre değişiyor. Örneğin seçimlerde AKP'ye oy verdiğini söyleyenlerin yüzde 40'ı yaşadığı kente nükleer santral istemezken bu oran MHP'de bu oran 55, CHP'de 70, HDP'de ise 75'e kadar çıkıyor. Hükümetin enerji politikalarına bakışta da partili bir tavır yaşanıyor. Örneğin AKP'lilerin yüzde 50'si nükleer enerji konusunda yapılanları desteklerken CHP ve HDP'de yüzde 70'lere yakın bir itiraz söz konusu.

AKP'lilerin yüzde 60'a yakını hükümetin nükleer santralla ilgili güvenlik açıklamalarına inandığını söylerken diğer parti seçmenlerinde ikna olanların oranı yüzde 50'lerin altında...

Ankete katılanların büyük bir çoğunluğu (parti ayrımı yapılmaksızın) enerji politikaları konusunda bilgi sahibi olmadığını söylüyor. Buna karşın ülkede "körü körüne desteklemenin" bir örneği de enerjide yaşanıyor. Örneğin AKP'ye oy verenler, şu anki enerji politikaları konusunda bilgi sahibi olmadıklarını belirtiyor buna karşın yüzde 58'i var olan uygulamaları, politikaları destekliyor. Yani "ne yaptıklarını bilmiyorum ama mutlaka iyi yapıyorlardır" bakışı burada da hakim.

Kafamızın karışık olduğunu gösteren bir başka sonuç da var ankette. Katılımcıların yüzde 78'i küresel iklim değişikliğine inanıyor, nedenleri arasında da kentleşme, sanayi ve enerjiyi gösteriyor. Buna karşın yüzde 47'si seçimlerde oy verirken partilerin çevre ve enerji politikalarını hiç ya da çok az dikkate aldığını söylüyor. İklim değişikliği sorunu var ama bunların kamunun politikalarıyla ilgisi olmadığı sanılıyor!

Türk Akımı mı, o ne?

Benim en çok şaşırdığım sonuçlardan biri de Türk Akımı oldu. Zira ankete katılanların neredeyse yarısı enerji ile ilgili haberleri televizyonlardan aldığını söylemiş. Yaklaşık 3 aydır gazete ve TV'lerde boy boy haber olmasına, Putin ve Erdoğan'ın görüntüleri her gün gösterilmesine karşın halkımız Türk Akımı projesinin ne olduğu konusunda bir fikre sahip değil. "Türk Akımı nedir?" sorusuna tam 110 farklı yanıt verilmiş. Yüzde 86'sı da hiçbir fikri olmadığını söylemiş.